

Medicinstuderande och läkare på ny KI-kurs om alternativ medicin

I vår ger Karolinska institutet för första gången en kurs i komplementär och alternativ medicin för läkarstudenter. Även specialister i allmänmedicin får delta, eftersom landstinget i Stockholm tänker köpa ett tiotal platser på kursen.

– Det är bra att man från läkarutbildningens sida tar detta initiativ, jag tror att det är bara början på något som kan bli mycket större, säger kursledaren Torkel Falkenberg, på institutionen för folkhälsovetenskap, avdelningen för internationell hälsa, IHCAR, på Karolinska institutet.

Kursen i komplementär och alternativ medicin, som är frivillig, pågår under två veckor i maj. Den ger två poäng och riktar sig till studenter på läkarlinjens termin 7 och 11. Syftet är att ge en orientering i vad det finns för komplementär och alternativ medicin, såväl i världen som i Sverige.

– Det här är ett område som är mycket laddat, både politiskt och vetenskapligt. Ofta tar man avstånd helt och hållet eller så har man en övertro på att det är bra, säger Torkel Falkenberg.

Att just avdelningen för internationell hälsa, IHCAR, och Torkel Falkenberg, som är medicine doktor i farmakologi, tar sig an uppdraget att ge kursen i komplementär och alternativ medicin har sin bakgrund i det internationella engagemanget.

– Själv sysslar jag med forskning kring internationell läkemedelspolicyutveckling och implementering. När man arbetar med läkemedelssektorutveckling i låg- och medelinkomstländer är det oundvikligt att man kommer i kontakt med traditionell medicin.

– Och när det gäller rådgivning till beslutsfattare så måste man då alltid ta itu med frågan om samverkan mellan traditionell och modern medicin.

På sjukhusen i Kina, exempelvis, finns avdelningar för traditionell medicin på sjukhus som annars arbetar med modern västerländsk medicin. I Laos har regeringen beslutat att samhällets hälso- och sjukvård även ska erbjuda traditionell medicin.

– Vi har helt klart mycket att lära av en del låginkomstländer när det gäller det här samarbetet, tycker Torkel Falkenberg.

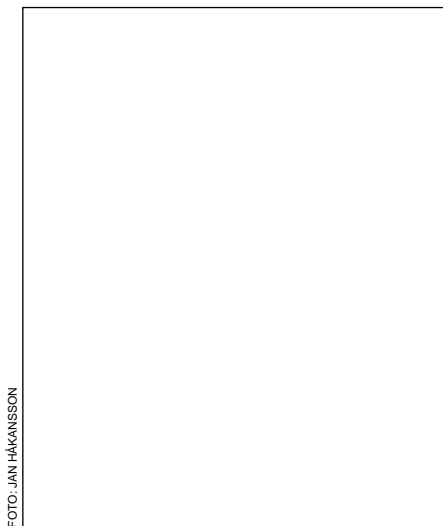


FOTO: JAN HÅKANSSON

Traditionell kinesisk medicin, bl a akupunktur, tas upp i KIs nya frivilliga kurs i alternativ och komplementär medicin för läkarlinjens studenter.

WHO räknar med att 80 procent av världens befolkning använder traditionell medicin. Hur det ser ut i Sverige vet man inte riktigt.

– Alternativmedicinkommittén kom 1986 fram till att 20 procent av svenskarna har haft kontakt med komplementär och alternativ medicin, berättar Torkel Falkenberg.

– Sedan dess har andelen alldeles säkert ökat, säger han och tar USA som exempel. Där är det vanligare att man söker sig till alternativa behandlingsmetoder än att man tar kontakt med allmänläkare.

Bra dialog med patienten

Syftet med kursen på KI är att deltagarna ska få en orientering i de vanligaste komplementära och alternativa behandlingsmetoder som finns i Sverige.

– För läkaren är det bra att vara bekant med termerna så att man kan vara trygg i dialogen med patienten, som ju kanske använder exempelvis naturläkemedel vid sidan av den medicinska behandlingen.

– Det är också viktigt med kunskap så att man kan undvika oönskade behandlingseffekter hos patienten.

Tonvikten i kursen ligger dels på traditionell kinesisk medicin, eftersom så mycket av annan alternativ och komplementär medicin har sitt ursprung i den. Dels fördjupar man sig i antroposofisk medicin, eftersom den är väl etablerad i Sverige och även samarbetar

med skolmedicinen. Kursen tar även upp olika synsätt på hälsa och sjukdom ur ett globalt perspektiv.

Torkel Falkenberg hoppas på mycket mer forskning kring alternativ och komplementär medicin.

– Utöver kliniska prövningar av komplementär och alternativ medicin så är det viktigt att förstå hur allmänheten tänker i de här frågorna. Forskning behövs som en grund för att veta hur man ska förhålla sig till detta, som ju många människor vänder sig till.

– Med tanke på användandet idag är det en väldig ojämvt i hur lite pengar som läggs ned på forskning. Det finns helt enkelt inga pengar att söka till forskning kring exempelvis policyutveckling.

Mer och bättre dialog mellan skolmedicinen och den komplementära medicinen tror Torkel Falkenberg blir viktig i framtiden.

– Dessutom behövs liknande kurser i skolmedicin och forskningsmetodik för komplementär- och alternativmedicinutövare.

Att den alternativa och komplementära medicinen kommer att etablera sig alltmer är Torkel Falkenberg övertygad om. Det är bara att se över landets gränser. I exempelvis USA och Danmark är samarbetet med skolmedicinen betydligt mer omfattande. Där kan läkare remittera patienter till komplementärmedicinska utövare.

Även i Tyskland, Frankrike och Italien har den komplementära och alternativa medicinen en mer etablerad ställning än här.

– Vill vi i Sverige ha en hälso- och sjukvård där det här är med som ett komplement till skolmedicinen så behövs legitimering av fler än naprapater och kiropraktorer, tror Torkel Falkenberg.

Kursen på KI kommer antagligen att ha 20 platser, tio för medicinstuderande och tio för allmänläkare. Förhoppningen är att den så småningom också ska bli en fristående kurs, som även andra än blivande läkare kan söka sig till.

Anna Filipsson

Fotnot: Med uttrycket komplementär medicin menas att de så kallade alternativa behandlingsmetoderna ibland kan användas som ett komplement till och användas parallellt med den skolmedicinska behandlingen.